SVOBODA СВОБОДА
UKRAINIAN DAILY УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. CI. No. 117. JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, JUNE 22, 1994. CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 22-го ЧЕРВНЯ 1994. Ч. 117. РІК CI.

ПЕРЕДВИБОРЧА КАМПАНІЯ В УКРАЇНІ НАБЛИЖАЄТЬСЯ ДО КІНЦЯ

Київ. — Президентська кампанія в Україні вступила у вирішальний етап. В неділю, 26-го червня, один із семи кандидатів може стати керівником української держави. Головна боротьба за президентський пост розгорнулася між Леонідом Кравчуком і Леонідом Кучмою.

Л. Кравчук протягом минулих тижнів червня мав зустрічі з виборцями усіх регіонів країни. Як засвідчують соціологічні опитування, найбільшу підтримку він має у західних областях, де його вважають гарантом самостійної і соборної України. У східних областях теперішній президент також має багато прихильників, особливо серед металюргів і шахтарів. Своїми останніми указами Л. Кравчук розв'язав гострі фінансові проблеми в цих ділянках.

В цілому за Л. Кравчука готові віддати свої голоси від 30 до 50 відсотків виборців. Разом з тим, більшість населення Криму і Київської області виступає проти кандидатури Л. Кравчука. Крим, як виглядає, тягне за Л. Кучмою, а Київщина — за Іваном Плющем.

Як відомо, колишній прем'єр-міністер Л. Кучма відверто орієнтується на новий союз з Росією. Його підтримують керівники промислових підприємств, так звані „червоні директори". Крім цієї обставини, вагативним чинником у біографії Л. Кучми є те, що він на посту прем'єра не проявив себе добрим господарником.

Досить упевнено провадить свою передвиборну кампанію спікер українського парламенту, лідер Соціялістичної партії України Олександер Мороз, спираючись на підтримку парляментарного блоку лівих сил, у який, крім соціялістів, входять комуністи і члени Селянської партії. Експерти годяться в тім, що саме він може вплинути на вислідн голосування, відібравши значну частину голосів від Л. Кравчука і Л. Кучми.

Колишній віцепрем'єр Володимир Ланoвий, міністер освіти Петро Таланчук і президент акціонерного товариства Українська фінансова група Валерій Бабич не мають ніяких шансів на перемогу.

Особливе місце серед претендентів на пост президента займає Іван Плющ, колишній голова Верховної Ради. Він є досить популярний і вміє цей чинник використовувати тепер, під час виборчої кампанії.

Більшість спостерігачів прогнозують, що 26-го червня президента не буде вибрано, і коли в другій рунді, 10-го липня, залишаться тільки Л. Кравчук і Л. Кучма, то перемогу дістане Л. Кравчук.

ГОСТИННА СОЮЗІВКА ВІДКРИВАЄ ЛІТНІЙ СЕЗОН

Союзівка (Г. Колесса). — З нетерпінням очікуємо відкриття літнього сезону на мальовничій оселі УНСоюзу — цей „клаптик України на американській землі" вабить своєю красою, чарує атмосферою.

Як завжди, цього сезону гості оселі — відвідувачі мистецьких програм — стануть свідками не тільки здобутків мистців української діяспори, але й познайомляться з новими іменами артистів з України. Програми сезону складені таким чином, щоб задовільнити різні смаки публіки та щоб кожен міг знайти для себе щось цікавого. Це і визначає мету директора мистецьких програм на Союзівці, довголітньої колишньої конферансьє Ані Дидик-Петренко.

У п'ятницю, 1-го липня, о год. 10-ій вечора розпочнеться забава; гратиме постійна група оселі „Звуки Союзівки". Концерт з участю танцювального ансамблю „Каштан" з Клівленду та співака і композитора з України Павла Дворського відбудеться у суботу, 2-го липня, початок о год. 8:30 вечора. Під час забави, яка почнеться о 10-ій вечора, гратимуть дві оркестри — „Темпо" і „Фата Моргана".

У неділю, 3-го липня, відбудеться ще один вечірній концерт (початок о год. 8:30 вечора). На ньому запрошено виступити вокальний ансамбль „Промінь" з Ню Йорку, який цього року святкує своє 20-ліття. У концерті вдруге на Союзівці виступить співак Павло Дворський. На забаві, яка почнеться о год. 10-ій вечора, гратимуть „Фата Моргана" і „Темпо".

Танцювальний ансамбль „Каштан".

У понеділок, 4-го липня, о год. 2:30 по полудні в залі „Веселки" розпочнеться показ фільму „Свобода дорогою ціною" українсько-канадського кінорежисера Юрія Лугового. Цей документальний фільм — про першу в історії Канади операцію інтернування чужинців у концентраційні табори, від якого постраждало також багато українців.

Подаємо до уваги наших читачів короткі дані про головних виконавців концертів відкриття сезону.

Заслужений артист України, співак і композитор Павло Дворський походить з Буковини. Після завершення музичної освіти він в 1979 році став членом популярного ансамблю „Смерічка", створеного композиторами Володимиром Івасюком і Левком Дутківським. До сьогоднішнього дня творчість „Смерічки" тісно пов'язана з П. Дворським, який не тільки виступає як соліст ансамблю, але й пише для нього безліч пісень. Павло Дворський — автор таких популярних пісень як „Смерекова хата", „Місячна дорога", „Мама Марія" та інші.

Павло Дворський

(Закінчення на стор. 3)

В ІМ'Я УТВЕРДЖЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТИ

ЗВЕРНЕННЯ СКУ ДО УКРАЇНСЬКОЇ СПІЛЬНОТИ

Українська спільнота діяспори ділом уже доказала, що побудова і закріплення Української національної держави за громадянським принципом і демократичним устроєм було і є одним із основних її життєвих пріоритетів.

Напередодні останніх виборів до Верховної Ради України зокрема, українська діяспора і світове спітовариство вагомо спричинилися до поширення і закріплення демократичних виборчих процесів в Україні, що дало можливість громадянам України уперше вільно покористуватися своїми громадянськими правами у виборах владних структур держави. У вислiдi було обрано, хоч ще не у повному складі, нову ВРУ у якій політичний уклад сил ще не задовольняє національно-державних потреб України, а то й загострює небезпеку існуванню молодої держави від зовнішніх і внутрішніх проімперських сил. Тому, вислід наступних виборів президента України та місцевих рад 26-го червня ц. р. і повторних виборів до ВРУ 24-го липня ц. р. будуть ключевими для продовження і посилення процесу будівництва незалежної Української держави.

Особливо важливим будуть повторні вибори до ВРУ 24-го липня у вислiдi яких національно-демократичний блок має реальну шансу послати до парляменту України потрібне число своїх депутатів, які запевнять парляментарну більшість для дійсно державотворчих сил у ВРУ нового скликання.

Ми віримо, що це можливо осягнути цим разом, але за умов єднання усіх національно-демократичних сил в один табір моноліт, які свідомо підпорядкують всенаціональним потребам України особисті, групи чи партійні інтереси. Інакше бути неможе, бо цього вимагає неповторна історична хвилина. І лиш за таких передумов українська діяспора готова дальше організовано допомагати утвердженню демократичного виборчого процесу в Україні.

Звертаємося до організованої української спільноти в діяспорі складати на назване ціль свої пожертви за посередництвом організації Вашої приналежності.

Уся допомога мусить бути координовано надана і удокументовано використана для дальшого скріплення національних демократичних сил і демократичного виборчого процесу в Україні напередодні повторних виборів до ВРУ.

Президія
Світового Конгресу Українців

д-р Дмитро Ціпивник, Президент
інж. Ярослав Соколик, Генеральний Секретар

Л. Кучма зустрівся з виборцями

Черкаси (УНІАР). — У середу, 15-го червня, місто відвідав кандидат на Президента України Леонід Кучма. Під час зустрічі з виборцями він сказав, що СССР вже відновити неможливо, але він виступає за рівноправні договори про тісне економічне співробітництво з тими, з ким тісно пов'язана історія, економіка України, в першу чергу це Росія та Білорусь".

Кілька днів раніше Л. Кучма побував у Прикарпатті, зустрівся з виборцями Коломийського району та взяв участь у відкритті міжнародної цифрової телефонної станції в Івано-Франківському. Зустріч у будинку культури „Родон" не відбулася. Тут Л. Кучму зустріли пікети з транспарантами „Ми не байдужі хохли, а нескорені українці" тощо. Проте Л. Кучма виступив на місцевій радіостанції, заявивши, що ніколи не виступав „за економічний, політичний і військовий союз з Росією, а лише прагнув економічного союзу колишніх республік".

Прикарпатська організація Руху закликала голосувати за Леоніда Кравчука як гаранта державности України, оскільки Л. Кучма та О. Мороз прагнуть відновлення Російської імперії.

В Україні

(З інформацій УНІАР)

КИЇВ. — Підприємства нафто-газового комплексу України фінансуватимуть будівництво лікувального центру в Києві. Спорудження першого корпусу передбачається закінчити у 1996 році, а до 2,000 року має бути закінчений весь комплекс лікувального центу. Президент України Леонід Кравчук 10-го червня заклав капсулю у фундамент новобудови.

ЛЬВІВ. — Голова Львівської Обласної Ради Микола Горинь прокоментував скасування Верховною Радою України рішення Львівської Облради про зупинення діяльности комісій з виборів до місцевих органів влади. На думку Миколи Гориня, парляментська більшість намагається зліквідувати президентські структури управління і перетворити Україну на комуністичний заповідник. Львівщина знову опинилася в опозиції, а отже — в меншості. В даній ситуації, вважає М. Горинь, облраді нічого не залишається, як відмовитися від бойкоту виборів.

ІВАНО-ФРАНКІВСЬКЕ. — Тут почала діяти перша цифрова міжміська телефонна станція, змонтована німецькою фірмою у рамках програми „Утел". Це дало змогу мешканцям области телефонувати в будь-яку країну світу.

ГАЛИЧ. — Згідно з постановою Кабінету Міністрів України, до майбутнього історико-культурного заповідника „Давній Галич" увійдуть пам'ятники історії археології, архітектури і мистецтва, що є у Крилосі, Галичі та прилеглих до них селах Івано-Франківщини. Створення заповідника є частиною загальної широкої програми відзначення 1100 річчя стародавнього міста Галич — столиці Галицько-Волинського князівства.

ВОЛИНСЬКА ОБЛАСТЬ. — Державна адміністрація створила організаційний комітет для відзначення 50-річчя від дня смерти Олега Ольжича. До комітету увійшли науковці, письменники, журналісти, представники обласної державної адміністрації. Комітет працює над створенням збірки матеріялів травневої конференції, присвяченої О. Ольжичу. Протягом року будуть організовані телевізійні передачі, присвячені життю і діяльності Олега Кандиби-Ольжича.

МАЗЕПИНЦІ, Київська область. — Обласне Товариство Охорони Пам'яток Історії та Культури провело науково-практичну конференцію, присвячену 285-ій річниці з дня смерти гетьмана Івана Мазепи. У конференції взяли участь науковці з різних областей України.

ЯЛТА, Крим. — У засіданні Міжнародного торгового клюбу взяли участь радники амбасади і торгові аташе з 30-х країн світу, а також кримські економісти, господарники, підприємці. Підписано низку угод. Представники Франції вирішили спорудити в Севастополі завод для виготовлення будівельних матеріялів. На півострові нині діє 180 спільних підприємств, серед яких більшу частину становлять кримсько-німецькі.

ОДЕСА. — Кораблі Чорноморського концерну „Бласко" допомагають втікачам з Гаїті. Згідно з міжнародними правовими нормами, концерн „Бласко" підписав контракт з військовими властями ЗСА, що Пентагон орендуватиме у „Бласко" пасажирські лайнери для виконання гуманітарної місії — тимчасового проживання втікачів з Гаїті. Договір укладено на три місяці, але в разі потреби, він буде продовжений. Тимчасовим мешканням для втікачів з Гаїті стали теплоходи „Грузія" та „Іван Франко".

КИЇВ. — За останні три роки майже 100 чужинецьких компаній звернулися до виробничого Об'єднання „Укрнафта" з пропозиціями про співпрацю. Нині вивчаються шляхи співпраці з французькими, канадськими та румунськими нафтовиками. Розглядаються проєкти розробки перспективних родовищ нафти у Сумській та Чернігівській областях. Є нафта в Карпатах і Прикарпатті, але вона залягла на глибині 7,000 метрів. Австралійський фахівець з видобутку нафти Микола Добротвір вважає, що добути її неважко, треба лише закупити відповідне обладнання західного виробництва.

Солженіцин виправдує імперські наміри Росії

Джерзі Сіті, Н. Дж. — У журналі „Форбс" з датою понеділка, 9-го травня, появилося досить обширне інтерв'ю Пола Клебнікова з Олександром Солженіциним, з приводу від'їзду останнього на постійний побут до Росії, після 20-річного перебування в ЗСА. Автор відомого твору „Один день в житті Івана Денисовича" виявився у своїх відповідях гідним подвижником імперіялістично-шовіністичних амбіцій Росії, коштом інших.

На питання про зростаюче напруження між Україною і Росією та підтримку з боку Заходу принципу непорушности границь України О. Солженіцин закидає таким політикам, як Г. Кіссінджер, З. Бжезінскі та Р. Пайпс нереальні твердження, буцімто Росія віками була займанцем чужих земель. У дальшій розмові О. Солженіцин на тему незалежности України добрехався до такого, що порівняв самостійність України до можливого виходу котрогось із американських стейтів зі ЗСА. Закидає також нетакт Бушеві за те, що визнав Україну як незалежну державу та твердить, що це подумано для того, щоб послабити Росію. Ще дальше він говорить про те, що він немає нічого проти самостійної України, але тільки в її справжніх етнічних границях, а не коштом російської землі, щоб творити свою велику і сильну державу. Ще багато інших глупих і суперечливих тверджень висловлює цей всіми звеличуваний міжнародний письменник, який на кінець своєї бесіди зі згаданим автором каже, що Росія, на його думку, має бути „країною злуки багатьох націй — великих, малих і середніх, які сплінуються однією „російською" мовою та релігійною і традиційною толерантністю". Крім того, він перестерігає Америку, що вона в майбутньому буде потребувати дуже допомоги Росії проти спільного ворога чи небезпеки, але не каже, якого чи якої, хоча в інших своїх виступах він натякає на ріст Китаю та розповсюдження ісламу. Сам автор на початку своєї статті-інтерв'ю каже, що погляди О. Солженіцина є таємно-прихованими, та його пристрасна оборона Росії робить цю статтю зворушливою, а тим самим і оправдує її появу в цьому журналі.

Один із перших на безглузді та проімперські твердження О. Солженіцина написав до редактора журналу „Форбс" Джеймса Майкелса професор Сінсіннатського університету д-р З. Лев Мельник. У своєму листі з датою 31-го травня, 1994 року. Проф. З. Л. Мельник точку за точкою на ніщо нівечить твердження О. Солженіцина, при чому кількакратно наводить приклади історичних неточностей, а все тільки в ім'я того, щоб оборонити та виправдати імперіялістичні зазіхання Росії впродовж століть до нинішного дня включно.

У кінцевому параграфі проф. З. Л. Мельник твердить, що „це інтерв'ю було умисним намаганням сприяти новим імперіялістичним намірам Росії. Як нефортунно, що такий високоповажаний журнал, як „Форбс", вирішив підтримати на своїх сторінках такі думки: можливість висловити протилежні думки на своїх сторінках зменшило б дешо заподіяну шкоду".

Для зацікавлених написати до редактора журналу „Форбс" в цій справі подаємо його адресу: Mr. James W. Michaels, Editor Forbes Magazine, 60 Fifth Ave., New York, N. Y. 10011.

„Єдина стеля мистецтва — правда!"

Джерзі Сіті, Н. Дж. (О. Кузьмович). — Рідко якось у нас трапляється, щоб дістати признання за журналістичну працю, тому, коли Надія Світлична саме за свою журналістичну та публіцистичну працю отримала Шевченківську премію за 1994 рік, ми можемо не лише радіти разом з нею, але і мати вдоволення, що хтось оцінив це часто невдячне завдання бути журналістом в українській спільноті.

Н. Світлична у редакції „Свободи".

З приводу цього високого відзначення ми запрошуємо Н. Світличну до нашої редакції, щоб від неї безпосередньо довідатися про премію та про враження, які вона з того приводу отримала, перебуваючи у Києві.

Н. Світлична відома усім зі своєї виімкової скромности, розуміється, не дуже радо говорить про себе і відразу зазначує, що вона ділить свою премію з покійним вже, на жаль, братом, поетом Іваном Світличним і він, а не вона, тут повинні були бути нагороджені. Шкода, що І. Світличний не дочекався цього публічного високого визнання. Але, як розповідає Н. Світлична, в публічному обговоренні премій було саме це питання, чи давати премії покійним вже особам, поставлене під сумнів і однак рішено так робити. З цього приводу у цьогорічному присудженні цих державних премій України ім. Т. Шевченка знаходиться не лише І. Світличний, але також художник Віктор Зарецький і широковідомий композитор Володимир Івасюк.

На думку Н. Світличної, її брат вповні заслужив на таке відзначення, але, однак, вона вважає, що критерії оцінки та нагородження преміями повинні бути дуже суворі та рівні щодо окремих кандидатів. А кандидатів цим разом було багато. Із самої журналістики — аж шестеро. Крім Н. Світличної, за свою публіцистичну діяльність дістали разом Роберт Конквест за книжку про Голод 33 року і Роман Рахманний за тритомну збірку „Україна атомного віку".

Гостя показує свою золоту медалю, що її дістала із числом 406, і диплом-указ Президента України з датою 2-го березня 1994 року. Мені цікаво знати, як вибирається кандидатів на премію і хто їх пропонує, і Н. Світлична інформує, що конкретно її запропонували

(Закінчення на стор. 3)

ВИСТУП ТЕАТРУ Л. КУРБАСА В НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк. — Молодіжний театр ім. Леся Курбаса зі Львова виступить тут в Українському Інституті Америки у четвер, 30-го червня. У програмі — „Брагодарний Еродій" за Григорієм Сковородою та сценою з репертуару театру. Виступлять актори Андрій Водічев, Олег Драч, Тетяна Каспрук, Наталка Половинка та Олег Цьона. Режисер — Володимир Кучинський. Початок о год. 7:30 вечора. Адреса УІА — 2 схід 79-та вул. в Ню Йорку.

В АМЕРИЦІ

У ВАШІНҐТОНІ, за намовою конгресмена Нювта Ґінрича, республіканці почали робити заходи, щоб не допустити законопроєкту про охорону здоров'я на загальну дискусійну арену в Палаті Репрезентантів. Впливи Н. Ґінрича були відразу продемонстровані у Комісії способів і засобів, як усі республіканці, члени згаданої комісії, голосували проти пропонованої поправки у законопроєкті, яка мала на меті дещо полегшити зобов'язання малих підприємств у забезпеченні своїх працівників охороною здоров'я. На таку поведінку республіканців спільним і об'єднаним фронтом виступили демократи, закидаючи республіканцям саботування міжпартійної співпраці.

ПРОПОЗИЦІЇ ЦИВІЛЬНОГО секретаря армії Того Веста секретареві Департаменту оборони Вілліямові Перрі в справі участи жінок у боєвих акціях так розлютили генералів армії, що вони гостро запротестували і тепер обидві сторони намагаються знайти компроміс. Шеф штабу армії генерал Ґордон Салліван, оскаржив секретаря Т. Веста у перетягненні струни зі своїми пропозиціями, бо на його та інших генералів думку, багато боєвих дій не є під силу жінoцтву, беручи хоча б тільки фізичну силу.

SVOBODA СВОБОДА
UKRAINIAN DAILY УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК
FOUNDED 1893
Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holydays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200

Бюро УНС у Вашинґтоні:
(202) 347-UNAW; (202) 347-8631 (факс)

Postmaster: Send adress changes to:
"Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel (201) 434-0237 (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Передплата на рік $40.00, на півроку-$22.00, на 3 місяці-$12.00
Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси-$1.00
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Імперські амбіції Росії

Президент Росії Боріс Єльцин заявив з кінцем минулого тижня, що Росія, як член Ради Безпеки Об'єднаних Націй поставить вето, якщо Америка зголосить там пропозицію, щоб застосувати економічні санкції проти Північної Кореї за її становище щодо творення своєї атомової зброї. Єльцин мотивував становище Росії фактом злегковаження його, президента Росії, у нарадах щодо Північної Кореї. Єльцин обурювався, що Америка не взяла під увагу його становища, щоб у справі Північної Кореї скликати міжнародну конференцію. Російський міністер закордонних справ Андрей Козирєв застерігався, що всі рішення, які стосуються ситуації на Балканах, мусять приймати з участю Росії. Зголосивши своє бажання стати членом Европейського економічного союзу — Росія поставила передумову, щоб вона, Росія, як великодержава мала в Европейському Економічному союзі права вета, Рада Е. Есоюзу на таке не погодилася і Росії до членства у цій організації не допустили.

До такого зарозумілого становища Росії причинився не так факт найбільшої території і числа населення Федеративної республіки Росії, як перемога в останніх парламентарних виборах російських імперіялістів типу Владіміра Жириновського. Причинився теж факт, що західні альянти погодилися визнати Росію, як наслідника Совєтського Союзу. У практиці таке визнання дало Росії одне з п'ятипостійних членств в Раді Безпеки Об'єднаних Націй. Насправді, після розпаду СССР звільнилося одно місце в Раді Безпеки ОН і на те місце претендували Німеччина і Японія.

Але, хоч в наступному 1995 році світ відзначатиме 50-ліття закінчення Другої світової війни, західні альянти ще не забули, скільки людських жертв і скільки горя накоїли два психопати, які розпочали ту Другу світову війну — Гітлер і Сталін. І не забули Японії підступного нападу на зосереджену у Перл-Гарборі американську морську фльоту 4-го грудня 1941 року, що втягнуло Америку у ту страхітливу війну на двох фронтах. У висліді тих міркувань — західні альянти воліли признати місце постійного члена в Раді Безпеки теперішній ніби демократичній Росії, як Німеччині чи Японії, дарма що ці обидві країни належать до „великої сімки" найбільш упромисловлених країн світу.

Імперські амбіції Росії, з якою, мовляв, треба рахуватися при вирішуванні всіх міжнародних подій, не стоять у ніякому відношенні до ситуації в середині Росії. Тамтешні розбої дійшли до таких розмірів, що в минулому тижні на вулицях Москви одна збройна банда в білий день зняла стрілянину, жертвою якої впали численні вбиті і ранені цивільні люди. У новинах американських радіо-телевізійних станцій повідомлено, що Єльцин викликав військо на вулиці Москви, бо поліція виявилася безсильною. Але той логічний енерґічний крок Єльцина викликав негайний спротив ворожого Єльцинові парляменту, який пригадав собі, що це „порушення ґарантованих конституцією прав людини". Парляментарний бльок у Росії крайніх реакціонерів та комуністів — на сторожі „прав людини!". Це трагікомедія, але вона допускальна у затяжній боротьбі за владу, яка ведеться у Росії.

На цьому місці була вже нагода звернути увагу, що в цьому відношенні в Україні ситуація трохи краща, бо в Києві не було і нема боротьби за владу, — є боротьба між конструктивними і деструктивними силами, є жалюгідне партійництво, яке довело до теперішнього приходу до проводу у Верховній Раді й Уряді комуністів, — але це, за всією вірогідністю явище переходове, проминальне, бо широкі верстви суспільства і народні маси вже надто сильно прив'язані до факту державної незалежности. Закордонні імперські амбіції Росії покищо нешкідливі. Внутрішня економічна криза, слабість внутрішнього апарату безпеки і відосередковий гін мусулманських членських країн Російської Федерації не дозволяють пускатися на рисковну імперіялістичну авантюру.

Микола Бараболяк

„УКРАЇНА — НЕПОСЛУШНА ДИТИНА"

II

А далі підзаголовок: „Анатомія динозавра". Цей динозавр, як згадано, погубна інфляція. „Економіст" більш подає детальну аналізу проблеми. Нема драстичнішого спообу знищення держави як підтяти корені її валюти і допустити галопуючу інфляцію. А брак реформ є її причиною. В Україні так виправдується невведення реформи економіки: „Шовкова терапія спричинила б соціяльну й етнічну експльозію, ударила б найдошкульнише заселені у більшості росіянами індустріяльні східні терени, а це небезпечно; тому краще поступати поступово з реформами, навіть коштом інфляції". Виявилося, однак, що не реформа ще більш загрозлива; ці східні елементи нині явно за привернення СССР, де було жити краще. Коли хто порівнює ситуацію в Польщі з Україною, де реформа успішна, то Кравчук виправдує це тим, що Польща успадкувала рідний державний апарат, коли Україна мусить свій щойно творити. Україна не мала своєї відповідальної адміністрації. Наявний апарат умів тільки виконувати інструкції з Москви. Цитується опінію Богдана Кравченка, директора Інституту Адміністрації у Києві, який мав висловитись, що міністер фінансів Григорій П'ятаченко — це „голова з цементу", совєтський бюрократ, а він керує фінансами від початку незалежности.

Найважливішою перешкодою для переведення реформ є все ж номенклятурники, як теж незгода між демократами. Номеклятурники контролюють владу на всіх рівнях. Вони закинули комуністичні догми в користь особистих інтересів. Директори державних підприємств і колгоспів розпоряджають 90 відс. загального національного прибутку. Слабість та неясність законодавства уможливлює цим „хлопцям" обминати закони, до чого причинюється теж слабість центрального Уряду в Києві. Це уможливлює їм домінуючу монопольну позицію на місцях, що використовують. Вони рішають про платню робітника, про його помешкання, до якої школи підуть його діти, а навіть син котрого робітника поїде за кордон із футбольною дружиною. Вони контролюють ліцензії на імпорт-експорт, очевидно і доступ до твердої валюти. Словом — пани! Важко проти номенклятури встоятись національно-демократичному таборові. Перш усього він з'єдинений. Тим із східніх областей не подорозі зі західняками, які колись були під Польщею. До того націоналістичний рух західняків розбився на більш або менш ворогуючі табори. Питання: „Чому національно-демократична опозиція, яка групує поміркованих націоналістів та центристів, ослабила владу? Відповідь: „Завинив Рух". Рух спонукав був мільйон народу народу злучитись руками на шляху між Києвом і Львовом. Лідери Руху бажали незалежности України. На жаль, не порозумілися заздалегідь, яка ця Україна має бути. У результаті націоналістичний рух розбився. В останніх виборах націоналістичні групи теж замість вести кампанію проти номенклятурників, побивали себе взаємно. Цитую: „Михайло Горинь, лідер Республіканської партії, один із найбільш респектованих провідників-націоналістів старшої генерації, мусив вести кампанію проти Хмари, лідера Консервативної Республіканської партії, і програв". Та найбільш негативний розлом — це між Коаліцією Демократів а Бльоком Реформ Кучми; ці дві групи могли б були зформувати ефективну коаліцію проти партократії. „Економіст" уважає, що Кучма був би найбільш успішним президентом; його натяки на конечність співпраці з Росією — реалістичні. В „Огляді" згадується, як приклад незгоди між демократами, двох провідних економістів, які могли вивести економіку на чисті води, — Ланового і Пинзеника. Замість співдіяти, вони один одного, як про це цитує, Економіст", обстрілюють закидами. Словом нема „згоди в сімействі" в нашій Україні. І чужі це бачать і дивуються...

Закінчення буде.

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ

Андрій Чорнодольський

Весняна виставка О. Поліщука

Ім'я талановитого майстра пензля і скульптури Ореста Поліщука давно відоме не тільки серед української діяспори. Його твори не раз експонувалися перед широкою і найрізноманітнішою аудиторією шанувальників образотворчого і прикладного мистецтва Америки. Адже за плечима мистця понад 30 років кропіткої праці.

Ще зовсім дитиною тяжка доля вигнала майбутнього маестро на чужину, яка стала йому другою батьківщиною, але серцем і душею він назавжди залишився зі своєю рідною Україною. І та синівська любов і туга за рідним краєм знайшли свій вислів в творчих доробках художника.

Природний дар, широта поривань душі, щире і відкрите серце дають йому змогу своїми працями донести до кожного подих України, відчути пульс її життя.

Ось і нещодавно любителі прекрасного мали нагоду познайомитися з найновішим творчим здобутком мистця, який був представлений на виставі в Монтґомері коледж, Роквіл, Мериленд, в якому він є професором та керівником школи мистецтва. Відкриття виставки відбулося з чисельною участю гостей зі столиці метрополії — Вашінґтону та Балтимору, які висловили щирі слова похвали творчости мистця.

Вдаючись до абстракціонізму, художник досконало передає на своїх полотнах культуру і побут етнічних реґіонів західньої України, їх природну красу. Глибина змісту кожної картини ніби відображає частину тієї далекої землі його батьків, замкненої в якомусь певному циклі життя. Різноманітність тематики спонукає глядача до роздумів, аналізу баченого. Висока культура, тонке відчуття композиції, плавність ліній і овальність форм, насиченість і гармонійне поєднання кольорів є основним в його творчості.

Оглядаючи виставку, зупиняючись біля кожного експонату, мимоволі переносишся думками в світ мистецтва краси. Ось, наприклад, картина, що нагадує нам чудові полонини Карпат, засіяні пахучими травами, а на передньому пляні — прекрасні червоні маки. Наступний експонат переносить нас у світ мелодії, світ стрімкого гуцульського танцю на фоні зелених смерек. „Музики" — так називається полотно, в якому художник застосував циклічність форми. Це ніби окремий світ музики і чим більше вдивляєшся, тим більше відчуваєш серцем мелодію гір. Далі — портрет старого гуцула, що дивиться на нас з-поміж соняшників, а позаду нього стелиться біла дорога надії, вдалині зеленіють полонини.

Двоє закоханих у світлиці, а через вікно до них заглядають маки і соняшники. Любов і тепло почуттів відображені в картині „Молода пара". Незабутнє враження справляє сумна постать жінки посеред соняшникового поля, що ніби зігнулася під важкою ношею життя, відображеною чорною лінією на її раменах.

Не важко завважити, що на всіх полотнах домінують червоний, жовтий і білий кольори. Червоні маки і соняшники ніби символ любови і соняшного тепла в тяжкому житті українського народу. До цієї думки наклонює твір, на якому бачимо три жінки посеред соняшникового поля. Одна з них тримає золоту голівку, яка ніби зігріває її руки.

Хочеться окремо відзначити твір під назвою „Вівці". Що він хотів передати цією картиною? Виразна контрастність фарб підкреслює своєрідну оригінальність твору, спонукає глядача до роздумів над змістом. Бачимо білу дорогу, посеред якої, ніби на невеличковому островику з маків тісно притиснувшись одна до одної отара овець, міцно тримаючи своє важке тіло на тонких ніжках. Картина ніби говорить, що сила народжується в гурті.

Викликає зацікавлення полотно, на якому в гамі кольорів і відтінків, на небесному фоні — досвітній співець землі нашої, що співом своїм будить народ на світанні, сповіщаючи, що народжується новий день, зароджується нове життя — „Когут".

І квіти, квіти, квіти... Вони і Україна невід'ємні. Чудові тюльпани, фіолетово-сині іриси, жовті нарцизи приємно радують око, нагадують про квітучість і духм'яність української землі.

Тож нехай ніколи не висихає криниця таланту художника, з якої він черпає те добро і благородність, що випромінюють його праці, цю радість відчуття прекрасного, ту силу душі і духу, щоб і в майбутньому полонити нас своїм мистецтвом і залишити добрий і вагомий слід на цій землі.

(Закінчення на стор. 3)

Микола Рябчук,
Київ

ЧИ ІСНУЄ В УКРАЇНІ „ПАРТІЯ ВЛАДИ"?

I

Розмови про „партію влади" в Україні закономірно пожвавились під час передчасної кампанії і не затихли після її завершення. До цього великою мірою прислужилися, на наш погляд, комуністи, точніше — сама їхня поява на політичній сцені: від торішньої леґалізації до недавнього значного успіху у виборах.

Двополюсна картина чи радше, візія нашого політичного світу, здається, остаточно зруйнувалася: замість зручного (бо спрощеного) бінарного протиставлення „синьо-жовтих" демократів" і „червоних" номенклятурників, маємо тепер якщо й не повноцінний спектр політичних сил, то принаймні три основні й досить різні за своїми кольорами групи.

Комуністи своїм воскресінням із політичного небуття і появою у парламенті (та ще й у вигляді найбільшої фракції) показали, що попередня „червона" більшість — післякомуністична „партія влади" — не така вже й червона; в кожному разі, є й значно „червоніші" від неї і значно небезпечніші: червона барва українських комуністів (точніше — „комуністів України") міцно розбавлена брунатною — російсько-шовіністичною й проімперською барвою.

На цьому тлі криптокомуністична „партія влади" виглядає вже аж ніяк не „червоною", а радше „рожевою", та ще й у синьо-жовті цяточки. Переоцінка „партії влади", здається, і є головною тенденцією більшости останніх публікацій на згадану тему. При цьому апологія „партії влади" в одних публікаціях досить часто поєднається із її цілковитим запереченням ув інших, а деколи химерне поєднання заперечення з апологією (рідше — з критикою) трапляється в одних і тих самих статтях.

Найрішучіше „міт" про неформальну „партію влади" дезавуювали, як і годиться, її неформальні лідери — Президент Л. Кравчук та його головний ідеолог, керівник президентської служби з питань внутрішньої політики М. Михальченко. Їх підтримали з того самого табору екс-„демократи-- І. Дзюба та Д. Павличко, і нарешті, екс-дисидент Ю. Бадзьо опублікував на цю тему відразу у двох газетах („Літ України", 7-го квітня, та „Вісті з України", 7-го —13-го квітня) величезну статтю під назвою „Не будьмо самовбивцями дарма!", де ствердив, що в особі „партії влади" „витворено політичний знак, містифіковано його — закладено глибоко в підсвідомість", і що „опозиція" таким чином „отримала ефективний засіб маніпулювання масовою свідомістю".

Прямий чи опосередкований (у формі заперечення) захист „партії влади" представниками її власного чи близького до неї табору демократів-„державників" — загалом зрозумілий. Несподіванішим виглядає подібний виступ із табору космополітичних лібералів. Сергій Рахманін у „Київських відомостях" (3-го березня 1994) ствердив „ті, хто „записував" до цієї таємничої організації і директорський корпус, і голів колгоспів, і урядових чиновників, мабуть, забули, що люди, наділені навіть маленькою владою, борються, крадуть і вмирають поодинці.

Дмитро Джанґіров в одному з бюлетенів УНІАН („Огляди, коментарі, прогнози. Політика" ч. 14, 1994) теж стверджує, що „говорити серйозно про якусь „партію влади" — лише видимість, як у хамелеонів, що змінюють за однакових умов забарвлення в однаковий спосіб, без будь-якої координації з боку „партії хамелеонів".

З подальшої аналізи, здійснюваної автором, однак, випливає, що існування „партії влади" заперечується ним лише на суто формальному рівні: її й справді не існує як традиційної, організаційно оформленої політичної партії, „що сповідує ту чи ту ідеологію", проте вона безумовно існує як певний феномен, як значна і реальна суспільна сила, така собі, сказати б, „неформальна організація".

На наш погляд, це досить точне визначення, яке, крім усього, показує, що, за всієї своєї „неформальности" й протеїчности, „партія влади" існує як цілком конкретний політичний феномен, а також — що навіть ті, котрі начебто заперечують існування „партії влади", чудово розуміють, про що йдеться: не лише Д. Джанґіров дав проникливу аналізу „неіснуючої партії, а й Д. Павличко, ствердивши, що „на жаль, немає в нас „партії влади", тут-таки закликав демократичні сили „виступати в союзі з безпартійними, тобто тими, хто начебто(!) належить до мітичної „партії влади", — „мітичну" „партію влади" поет, як бачимо, просто замінив іще мітичнішими „безпартійними".

(Закінчення буде)

Роман Борковський

РОЗПОВІДЬ ПРО РОКИ ВІЙНИ, РЕВОЛЮЦІЇ ТА ЕВОЛЮЦІЇ

Мирослав Прокоп, „Напередодні незалежної України: спостереження і висновки", 1993, 646 стр., Ню Йорк, Наукове Товариство ім. Шевченка.

II

Але свідома і відважна реакція на нові подуви прийшла в Україні, про що автор розповідає у третій частині книги, в якій широко описує й аналізує рух спротиву в Україні в нових обставинах і нових формах. Коріння спротиву в діях дисидентів 1960 -их років його задушила, але він відживає у 80 -их роках. Цей період є досить добре знаний на еміґрації з уваги на передруки крайових видань видавництвом „Пролог" і „Зарево", а докладний опис розвитку від Ґорбачовської відлиги до проголошення суверенности УССР можна знайти в книжці Анатоля Камінського п.з. „На перехідному етапі" (Мюнхен 1990).

У четвертій частині автор описує відносини між Україною та Росією і Польщею. Провідною ідеєю цієї частини є теза про те, що добросусідські взаємини між цими трьома народами можливі тільки при визнанні і пошануванні прав українського народу на свою державну незалежність. Очевидно, центральною проблемою є російсько-українські взаємини, яким присвячені дві статті „До питання українсько-російських взаємин" і „Комплекс імперіяльного дальтонізму".

Не залишає автор поза своєю увагою і російську еміґрацію, серед якої видно деякі позитивні зрушення в українському питанні, але вона не спроможна позбутися давньої імперіялістичної настанови та радше іде нога в ногу з російськими імперіялістами і шовіністами у Москві. А проте, тільки переламання тієї імперіялістичної і шовіністичної настанови зможе унормалізувати взаємини між Україною і Росією.

Кращий проспект бачить автор на відтинку українсько-польських відносин. Незважаючи на наявність давніх анімозій, процесів і фальшивих уявлень серед великої частини польського суспільства, течія позитивного ревізіонізму в українському питанні набирає на силі в Польщі і на еміґрації.

На початку частини „Причинки до політичних портретів" автор поставив політичну сильветку Дмитра Донцова, що увійшов в найновішу історію України, як „ідеолог організованого українського націоналістичного руху 1920-их і 1930-их років у західніх областях України та на еміґрації" (атр. 511). У зарисуванні політичного обличчя Донцова автор виявив велику дозу об'єктивности, відзначуючи не тільки позитивні, але і неґативні риси його доктрини. Про позитивну сторону концепції Донцова він пише так: „Отож, самостійна Україна, боротьба проти Росії, як головного ворога і проти большевизму, як найновішої видозміни російського імперіялізму, перевиховання нації, культ сильної людини, вимога творити міцну, дисципліновану організацію — це були наріжні камені філософії і політичної програми Донцова" (стр. 517).

Проте автор не замикає очей на неґативно його доктрини. Він пише: „А проте, у своїх писаннях він пропонував нам і накинув націоналістичному рухові 30-их років деякі елементи, які разюче нагадували і большевизм і Росію" (стр. 521). Це дуже важливе і відважне ствердження. Але саме у статті про Донцова трапилася найбільша помилка книжки. Автор пише: „Межовою подією в його житті стала його доповідь п. з. 'Сучасне політичне положення нації та нації завдання', що він її виголосив на студентському з'їзді у Львові 1913 році і в якій поставив постулят державної самостійности України як безпосередню мету боротьби українського народу" (стр. 513). На жаль, те твердження розминається з дійсністю, бо Донцов у згаданій доповіді не пропаґував самостійности України, але відокремлення від Росії враз із прилученням її до Австро-Угорської монархії після сподіваної перемоги у війні з Росією. Про це легко переконатися, бо повний текст доповіді Донцова є поміщений у книзі „Українська суспільно-політична думка в XX столітті", том І, стр. 168—190.

Інші „причинки" стосуються осіб заанґажованих у революційно-визвольному русі, і до яких автор мав особисте і, можна навіть сказати, позитивно-емоційне відношення. Ці особи — це Богдан Кравців, Роман Шухевич, Володимир Стахів, Дмитро Маївський і Ярослав Старух.

Шоста частина містить три важливі речі: спогад автора про його перебування у Київському підпіллі в 1942 році, інтересний тим, що зарисовує умовини підпільної дії в Києві та обставини життя мешканців нашої столиці під чоботом німецької окупації. Друга стаття дає уявлення про публіцистику підпільних авторів, серед яких не останнє місце має якраз автор книжки. Малозноною була спроба винести українську проблему на міжнародний форум при нагоді мирової конференції у Парижі у 1946 році. Власне автор старався реалізувати ту справу з рамени УГВР. Йому вдалося до тієї акції залучити ряд компетентних осіб, а найбільшим успіхом Прокоп уважає підписання спільного меморіялу до учасників конференції від УНР і УГВР. Це вдалося завдяки прихильній і розумній поставі тодішнього міністра закордонних справ екзильного уряду УНР, Олександра Шульгина, що жив у Парижі і багато допомагав своїм знанням, досвідом і зв'язками „новикам" у дипломатичному ділі, представникам УГВР. На жаль, Мюнхенські кола екзильного уряду УНР дезавували акцію свого міністра і вона не мала бажаного впливу на дальший розвиток взаємин між УГВР і УНР.

У політичній літературі, як взагалі в історіографії, нема стовідсоткової об'єктивности, бо тут грають ролю суб'єктивні моменти. Але суб'єктивність не є довільністю. Існують певні норми і стандарти, які ставлять межі суб'єктивному підходові. В першу чергу тут грає ролю ідея справедливости, що її зформулювали ще римські правники так: „Нікого не ображати і кожному віддати належне".

Автор виявляє добрий баланс між об'єктивізмом у їхній інтерпретації. Це найкраще видно у його позитивному наставленні до починів другої фракції ОУНм, наприклад, у справі утворення політичної Всеукраїнської Ради в Києві і до інших, часто контроверсійних фактів і проблем української політики.

Завданням доброї публіцистики є формування і унапрямлювання політичного думання громадськости; освітлювати рефлектором знання і аналізи проблеми, які часто невидні для неозброєного ока; вказувати на не раз притаєні небезпеки і до певної міри прогнозувати майбутнє. З тих завдань вив'язався автор блискуче. Сьогодні вже можна побачити наскільки його твердження і прогнози

(Закінчення на стор. 9)

ЗВЕРНЕННЯ І ЗАКЛИК ДО ЧИТАЧІВ „СВОБОДИ"!

Коли на початку квітня ц.р. у звідомленнях з засідання Головного Екзекутивного Комітету було подано, що з огляду на великі кошти видання щоденника „Свобода", які значно зросли у минулих чотирьох роках, делегати на черговій Конвенції мусять розглянути різні пропозиції, між іншим, можливість переходу щоденника на тижневик, або мусять затвердити значну підвишку передплати. Опісля на сторінках цієї сторічної газети почали появлятися голоси підтримки багатьох визначних громадських діячів для цього єдиного сторічного щоденника поза межами України.

Ось кілька голосів:

Д-р Лариса Онишкевич, Лоренсвілл, Н.Дж.: „Дозвольте висловити свою думку: для того, щоб мати щоденник, члени УНСоюзу будуть платити навіть 60 дол. Але нам потрібно щоденника. Без нього затратяться зв'язки, життя громади, а й тоді також УНС".

Отець Е. Шараневич, Кергонксон, Н.Й.: „З хвилею проголошення незалежности України та з огляду на події, які тепер відбуваються в Україні, ми, діяспора потребуємо інформацій з нашої батьківщини кожного дня. Подаю сугестію наложення відповідної суми на членів УНС, як передплату за щоденник „Свобода".

Немає сумніву, що так Головний Екзекутивний Комітет, як і читачі, не хотіли допустити до цього, щоб „Свобода" перестала бути щоденником, хоча може не щоденно пошта доставляє його до місця замешкання читачів.

Тепер Головний Екзекутивний Комітет УНСоюзу звертається до всіх читачів, так членів, як і нечленів, з горячим проханням допомогти цей щоденник вдержати не тільки добрим словом про нього, але також і ділом, доплачуючи до своєї передплати та пересилаючи заразом щедру пожертву на Пресовий фонд „Свободи".

У повідомленні про підвишку є подано, що всі кошти однієї річної передплати виносять 112 дол. річно, а сам тільки друк і пересилка щоденника виносить 41.60 дол. річно.

Конвенційні делегати взяли до уваги, що деякі читачі, старші віком, не будуть спроможні відразу платити вищої передплати і тому встановили таку малу підвишку та її поступовий зріст. Але всім відомо, що багато наших сеньйорів — це є найбільше жертвенні особи на всі громадські цілі, які скоро і щедро відгукуються на всі потреби, так на Північно-і Південно-американському континенті, як і на потреби братів і сестер в Україні. Головний Екзекутивний Комітет є переконаний, що і в цьому випадку всі читачі зрозуміють цю складну фінансову ситуацію Видавництва „Свободи та своєю пожертвою допоможуть йому вести дальшу безперервну працю для добра української громади та української справи.

ГОЛОВНИЙ ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ УНС

Ім'я і прізвище ....

Адреса ....

....

Передплата ....

Пожертва ....

Дорогі Читачі!

На останньому засіданні Головного Екзекутивного Комітету, при кінці місяця березня ц.р. детально передискутовано проблему великих коштів і недоборів, зв'язаних з видавництвом УНСоюзу, тобто з виданням щоденника „Свобода", англомовного „Українського Тижневика" та місячника „Веселка".

Щоб зарадити дефіцитові у висоті 1.1 міл. дол. кожного року, видвигнені тоді були різні розв'язки, які Головний Екзекутивний Комітет плянував подати до розгляду черговій, 33-ій Конвенції.

Опісля вив'язалася на сторінках „Свободи" жива дискусія на тему бути, чи не бути „Свободі" — єдиному щоденникові у діяспорі. Делегати на 33-ій Конвенції рішили взяти до уваги бажання більшости членів, що щоденник мусить дальше існувати, бо без нього перестане існувати українська заморська громада.

Але щоб допомоги нести тягар видань рішено на 33-ій Конвенції піднести поступово передплату щоденника „Свобода" як слідує:

Нова передплата „Свободи":

Для членів УНС	
Від 7/1/94	$30. річно або .12 ц. денно
Від 7/1/95	$45. річно або .17 ц. денно
Від 7/1/96	$65. річно або .25 ц. денно.
Для нечленів УНС	
Від 7/1/94	$55. річно або .21 ц. денно
Від 7/1/95	$70. річно або .27 ц. денно
Від 7/1/96	$85. річно або .33 ц. денно

Передплата англомовного „Українського Тижневика" встановлена, як слідує:

Нова передплата „Українського Тижневика":

	Для членів УНС	Для нечленів УНС
Від 7/1/94	$20 річно	$30 річно
Від 7/1/95	$30 річно	$40 річно
Від 7/1/96	$35 річно	$50 річно

Нова передплата дитячого журналу „Веселка":

	Для членів УНС	Для нечленів УНС
Від 7/1/94	$7 річно	$10 річно
Від 7/1/95	$9 річно	$12 річно
Від 7/1/96	$11 річно	$13 річно

Чому потрібно було піднести передплату видань?

Ще від 1982 року обов'язувала для членів річна оплата „Свободи" у висоті 15 дол., коли піднесено її на Конвенції у Рочестері з 7.80 дол. Тобто за кожну „Свободу", доставлену до дому, передплатники члени тепер платять по 6 центів денно ,а нечлени 14 центів денно.

Які прибутки мало Видавництво „Свобода" у 1993 році?

Від 4,117 членів УНС, з членськими вкладками	$53.200
Від 4,302 членів прямо до „Свободи"	$65,291
Продаж на станках	$7,000
Від нечленів (по 40 дол. річно)	$980.09
Разом з передплат	$223,500
Датки на пресовий фонд „Свободи"	$11,545
З оголошень	$240,000
Разом прибутки у 1993 році	**$475,045**

Видатки „Свободи" у 1993 році:
Кошти друкування і висилки „Свободи":

	Денно	Річно
4-сторінкового числа (260 чисел)		
Папір (2/3 рольки, кошт якої є $360)	$ 270	$ 70,200
Поштова пересилка	$1,500	$390,000
Матеріяли і хемікалії	$ 30	$ 7,800
Разом	**$1,800**	**$468,000**

Платні, зв'язані з друком та висилкою	$81,458
Платні редакторів, кореспондентів та складачів	$544,401
Кошти бенефітів працівників (групове і медичнє забезпечення, пенсія 35% суми платень)	$ 219,051
Разом всі платні і бенефіти	$ 844,910
Інші видатки (телефон, факс, направи машин тощо)	$45,335
Всі видатки „Свободи" у 1993 році	**$1,358,245**
Всі прибутки „Свободи"	**$ 475,045**
Недобір „Свободи" за 1993 рік	**$ 883,200**

„Свободу" друкується тиражем 12,000 примірників денно.

Кошти видання щоденника є $1,358,245 річно ,або .43 центи за кожну чотиристорінкову газету денно, або 112 дол. річно.

Тому, що передплата виноситиме для членів тільки .12 центів денно, УНСоюз доплачуватиме в першому році .31 центів денно до кожної газети.

Гостинна...

(Закінчення зі стор. 1)

Створений Богданною Волянською в 1974 році спочатку як дівочий ансамбль при Академії св. Юра в Ню Йорку, „Промінь" вже 20 років живе повноцінним творчим життям. Відлучившись від вищеназваної Академії у 1978 році, він став самостійним гуртком. Тоді ж до дівочого ансамблю приєдналися чоловічі голоси. На сьогоднішній день „Промінь" нараховує 16 учасників. В репертуарі „Променя" — українська клясика, популярні пісні, духовні твори і обробки українських народних пісень, багато з яких належить перу довголітнього керівника і дириґента, промотора ансамблю Богданни Волянської.

Конферансьє мистецьких програм на Союзівці — Оля Ходоба-Фриз.

Серед мистецьких виставок відкриття сезону — виставка писанок і кераміки Софії Зєлик (в бібліотеці) та сорочинок Анатолія Трускала з написами на українську тематику (в альтанці). Керівник виставок на оселі — Соня Семанишин.

УТОЧНЕННЯ ДО СТАТТІ „ДИТЯЧА ЛІТЕРАТУРА В УКРАЇНІ"

В числі 12 щоденника „Свобода" з датою 15-го червня у інтерв'ю п. н. „Дитяча література в Україні дуже потрібна" випущено таке ствердження: Делеґація, складена з директора В-ва „Веселка" з Києва Яреми Ґояна, редактора В-ва Василя Василашка і д-р Наталії Пазуняк, заступниці редактора збірника „ДЦУНР в екзилі" виданого В-вом „Веселка", презентували головному редакторові Зенонові Сниликові примірник цеї нововиданої книжки з відповідною дедикацією.

У згадці про підтримку В-за просимо прийняти уточнення: „Микола Плавюк, голова Інституту Дослідів Модерної Історії України, що й підготовив до друку збірник „ДЦУНР в екзилі". (Дер. Центр УНР перестав діяти з хвилиною передачі мандату ДЦУНР в екзилі Президентом України).

ФРАНЦУЗЬКИЙ МІНІСТЕР закордонних справ Ален Жюппе звинуватив міжнародну спільноту у байдужості до кривавих подій у Руанді і запевнив, що Франція разом зі своїми европейськими і африканськими партнерами готова до інтервенції в цій країні. На думку А. Жюппе, тільки негайне військове втручання дасть змогу припинити бойню в Руанді і захистити населення від знищення. Французький міністер запропонував посилити контролю за дотриманням ембарґо на доставу зброї ворогуючим руандійським сторонам і не допустити до процесу національного замирення організаторів масових вбивств.

Весняна виставка О. Поліщука

(Закінчення зі стор. 2)

О. Поліщук: „Маки"

Розповідь про роки війни...

(Закінчення зі стор. 2)

виявилися правильними.

У вже згадуваній доповіді Донцова він звертається до свого покоління з таким словом: „Коли почуття відповідальности перед нащадками для нас не є порожнім звуком, то стережімося аби вони, згадуючи нас, не паленіли зі стиду. Аби прокляття їх не впало на нашу пам'ять. Аби могли сказати, що ми вклали в нашу справу цілу силу нашого чуття і темпераменту, ясність думки і незламну волю". Таке питання можна ставити перед кожним поколінням. Якщо мова про покоління Другої світової війни, то відповідь на неї дає книжка Мирослава Прокопа.

Показ ноші в Лос Анджелесі

Марійська Дружина при українській католицькій церкві Пречистої Діви Марії у Лос Анджелесі ще раз проявила свою активність, влаштувавши для громадянства приємну і корисну імпрезу — показ ноші.

Імпрезу відкрила Єва Гевко, голова Марійської Дружини в Лос Анджелесі. Отець парох монс. П. Леськів поблагословив Божі дари і після обіду, на якому було понад 150 осіб, почався показ ноші. Пояснення давала Аніта Перез, завідателька крамниці, з якої походили експонати. Десять молодих і дещо старших пань продемонстрували у трьох турах зразки найновішої сучасної щоденної і вечірньої ноші.

На мою думку, стиль цих строїв був консервативний. Не бачилося ексцентричної асиметрії, притаманної модерній моді. Час від часу можна було зауважити перебільшене обниження стану. Приємний естетичний засіб був використаний переважаючими похилими лініями у вечірніх сукнях. Вертикальні лінії (арабський мотив) чомусь раптово переходили у горизонтальні лінії у горішній частині сукні, що псувало природну сильветку модельки.

Японські мотиви у формі типових блискучих квітів робили приємне враження. Переважно усі строї підкреслювали стриманість форм і простоту — чинники, які створюють почуття ґраціозности і до певної міри кокетливости жінок. Хоч цей показ ноші був невеликий щодо кількости експонатів, сміло міг бути дороговказом при виборі суконь у крамницях, які часто пропонують чудернацькі, екстравагантні форми, які українській жінці не підходять.

В кінці треба зложити велику подяку тим паням, які важко працювали, щоб приготовити смачний обід і взагалі зорганізували імпрезу, дохід з якої призначений для дітей — жертв катастрофи у Чорнобилі. Марійська Дружина в Лос Анджелесі ще раз продемонструвала перед українською громадою свою національну зрілість наполегливою важкою працею.

Ігор Лесик

„Єдина..."

(Закінчення зі стор. 1)

журнал „Україна", Союз Українок в Україні і Товариство Репресованих.

Премій приділено в цьому році десять, з тим, що чотири надано спільні — саме І. і Н. Світличним і Р. Конквесту з Р. Рахманним, художникам Андрієві Антоніку і Юрієві Герцу і посмертно художникові Вікторові Зарецькому з композитором Володимиром Івасюком. Так що у висліді 14 осіб нагороджено преміями.

— Знаєте, — немов оправдуючись, розповідає Н. Світлична, — я навіть не дуже хотіла їхати до Києва на вручення премій, бо мені було ніяково, що я таку дістала. Але я мала думку, яку може тепер удасться перевести в життя, а саме створення в Києві Музею шістдесятників, бо була переконан, що не я дістала цю премію, а властиво усі шістдесятники. Про це я говорила у своєму слові подяки, беручи, як мотто, слова Ліни Костенко, що „єдина стеля мистецтва — правда". Такій засаді були вірні усі ті шістдесятники, імена яких я і вичислила, розпочинаючи від журналіста Валерія Марченка. І саме серія про цих численних друзів була в останні роки темою моїх передач в радіо „Свобода". Те, що я віддала свою грошову нагороду у сумі 10,000 купонів на започаткування музею, прийняли усі дуже прихильно. Відразу того самого дня Петро Гончар запропонував поєднати цей задум із музеєм імені Гончара, директорка Літературного Музею запропонувала там влаштувати відділ шістдесятників, а при тому ще і знайшовся чоловік, який обіцяв дістати акти шістдесятників із відкритих тепер архівів колишнього КҐБ. А тут я зі своїми подругами із пластового куреня „Верховинки" пляную підготовити відповідний вечір, присвячений шістдесятникам, та провести збірку на цей музей, і маємо вже відкрите конто ч. 5432 у православній кредитівці в Ню Йорку.

Мені пригадується, що від початку нашого знайомства Надійка завжди ставила на першому місці цілу групу шістдесятників та поширення їхньої творчости. Тому завданню, як бачимо, вона залишилася вірна до сьогодні. І також була вірною у своїй журналістичній праці в радіо „Свобода", де стала кореспондентом від 1983 року. Завдяки її праці ефективність тієї радіостанції значно збільшилася і тому так жаль, що тепер ця програма замовкла, а з нею і щирий голос Надійки. Тому учасники Шевченківського свята у Києві звернулися з окремим листом до дирекції цієї радіостанції привернути її діяльність, але з яким успіхом, наразі невідомо...

Але Н. Світлична стала славною саме через радіостанцію і тут, і в Україні, та, здається, в нікого із нас немає сумніву, що Шевченківську премію надано їй справедливо. Зі зворушенням читаємо, як тепло прийняла її преса України, згадуючи діяльність її і брата Івана. Ось, що пише Ніна Лащенко в журналі „Українка" про них: „З однією із цьогорічних поетес-претендентів на премію влаштували зустріч. Прикро було чути саморекляму досить цікавої поетеси, сумно було від заздалегідь підготовленого листа підтримки і мимоволі подумалося: ані покійний Надіїн брат, безкомпромісний і благородний поет Іван Світличний, ані скромна трудівниця Надія Світлична не могли б собі чогось подібного дозволити. Вони ніколи не били себе в груди, клянучись в любові до України. Вони просто йшли, просто світили, і світять, освітлюючи дорогу іншим..."

Хочеться лише притакнути словам Н. Лащенко, додаючи до того хіба радість, що такі товаришки журналістичної праці, як Надійка дістають належне признання за те, що вони світять іншим.

ВІД СЕРЕДИ, 15-го червня, між Ватиканом та Ізраїлем існують повновартісні дипломатичні стосунки. Домовлення про це сторони досягнули ще шість місяців тому, коли вперше підписали угоду про взаємне визнання. Понад 45 літ Ватикан втримувався від визнання ізраїльської держави, однак зважився на це після підписання у Вашінґтоні ізраїльсько-палестинського договору щодо палестинської автономії в смузі Гази і районі Єрихону. Водночас Ватикан, як і раніше, відмовляється трактувати Єрусалим як столицю Ізраїля.

Ділимося болючою вісткою, що 16-го червня 1994 р. в Сарасота, Фла. відійшов у вічність наш найдорожчий муж і батько

бл. п.
інж. Зенон Б. Салій

народжений 16-го квітня 1922 р. в Усині, Україна

Залишив у глибокому смутку:
дружину — ГАЛЮ
дочок — МАРТУСЮ І ҐІҐУ
сина — РОМАНА з дружиною ХРИСТИНОЮ
родину в ЗСА й Україні

Похорон відбувся 21-го червня 1994 р. з церкви Уведення в Храм Пресвятої Богородиці в Норт Порт, Фла., на цвинтар Memorial Gardens у Венос, Фла.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ

КАРПАТСЬКИЙ СОЮЗ У ЗСА ділиться сумною вісткою зі своїми членами і широкою громадськістю, що у п'ятницю 17-го червня 1994 р. відійшов у вічність

бл. п.
д-р ЮЛІЯН ХИМИНЕЦЬ

громадсько-політичний діяч, колишній голова Карпатського Союзу.

Родині покійного висловлюємо глибоке співчуття.

Головна Управа Карпатського Союзу

АЛЬМАНАХ '95

У 1995 році припадає 50-ліття закінчення Другої світової війни. Цій темі й буде в основному присвячений Альманах УНС '95. Просимо авторів надсилати матеріяли до 20-го серпня цього року. — Ред.

НЕ ЗВАЖАЮЧИ НА ПРОТЕСТИ власників скотарських фарм, минулого тижня секретар Департаменту внутрішніх справ Брус Баббит схвалив остаточний плян про поворотне повернення 30 сірих вовків до крайового парку „Єллов Стон" та в центральних околицях стейту Айдаго. Це рішення викликало похвальні реакції зі сторони груп охорони довкілля, які назвали це перемогою для тваринного світу, хоч інші були розчаровані, чому відразу із цим рішенням не було дано вовкам охорони, як звірам зникаючої породи. Ціллю вищезгаданого пляну є реставрувати баланс звіринного світу у північних околицях Скелястих гір, де вовки водилися до 1920 років, коли то їх почали винищувати саме власники скотарських фарм. Науковці звіринного світу твердять, що через винищення вовків значно зросла кількість лосів і оленів, які нищать трави.

Повідомлення Управи УСЦАК — Делеґатури Схід

Управа УСЦАК—Делеґатури Схід повідомляє усі спортові товариства, клюби і спортові ланки СУМ, Пласту, що 20-ті Українські Спортові Ігрища Молоді відбудуться 6-го і 7-го серпня цього року на спортових площах оселі УБС „Верховина" в Ґлен Спей, Н. Й. і середньої школи в сусідстві в Елдред. У програмі Ігрищ змагання:

1 Копаного м'яча в різних юнацьких вікових групах (від 10—18 років),

2. Відбиванці в групах юначок й юнаків до 18-ти років;

3. Тенісі в кількох юнацьких вікових групах;

4. Плаванні до 10-ти, 11—12, 13—14 і 15—18 років;

5. Легкій атлетиці таких же вікових груп.

Зголошення і вписові по 40 дол. за дружину і по 5 дол. за участь в індивідуальних змаганнях треба висилати на адресу: Mr. I. Isajiw, R.D. 6 Box 192, Newton, N.J. 07860; tel.: (201) 383-8636.

Конкуренції в індивідуальних спортах

Легка атлетика, юначки й юнаки до 10-ти років: Біг 60 м і 100 м. Скок у довжінь.

11—14 років, юначки й юнаки: біг 60 м, 100 м, 200 м. Скок у довжінь. Стусан кулею. Ґінці — 4х60м.

15—18 років, юначки й юнаки: біг 100 м, 200 м, 400 м, 800 м. Ґінці 4х100 м і 1500 м. Скок у височінь, скок у довжінь, стусан кулею.

Теніс — усі юнацькі віки, дівчата і хлопці.

Плавання — різні юнацькі віки і конкуренції.

Субота, 6-го серпня

7:30 рано — початок реєстрації до всіх спортів.

9:30 рано — відкриття Ігрищ.

10:00 рано - на легкоатлетичній площі в Елдред, змагання в усіх конкуренціях.

1:00 по полудні — тенісові змагання.

3:00 по полудні — плавацькі змагання.

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редаґує Омелян Твардовський

Неділя, 7-го серпня

7:30 — 9:00 рано — реєстрація дружин.

10:00 рано — початок відбиванкових змагань.

11:00 рано — початок змагань копаного м'яча.

4:00 по полудні роздача нагород і закриття Ігрищ.

Управа УСЦАК — Делеґатура Схід

Успішні виступи українських легкоатлетів

На початку червня в столиці Словаччини Братіславі відбулися чергові міжнародні легкоатлетичні змагання, які входять до серії Міжнародної легкоатлетичної федерації в сезоні 1994 року. В цих змаганнях взяли участь репрезентації різних країн світу, в тому числі й України. Згідно з вислідами, перші три місця в різних конкуренціях здобули:

Біг 100 м : Даніел Еффонг (Ніґеря), 10.08 сек.; 2. Деніс Мічел (ЗСА), 10.17; 3. Дейвідсон Езінва (Ніґерія), 10.20 сек.

Біг 200 м : 1 Даніел Еффонг, 20.21; 2. Вячеслав Дологодин (Україна), 20.47; 3. Джан Реґіс (Англія), 20.51.

Біг 1,500 м: 1. Венусте Нльойонгабо (Бурунді), 3:35.61; 2. Андрій Буковський (Україна), 3:36.99; 3. Бенсен Коеч (Кенія), 3:37.29

Біг з перешкодами 110 м: 1. Тоні Джаррет (Англія), 13.40; 2. Аллен Джонсон (ЗСА), 13.44; 3. Володимир Білокінь (Україна), 13.58.

Скок з жердкою: 1. Сергій Бубка (Україна), 19 футів, 2 1/4 інча; 2. Василь Бубка (Україна), 18 футів 10 1/4 інча; 3. Пйотр Бочкарйов (Росія), 18 футів 8 1/4 інча; 5. Сергій Єсипчук (Україна) 18 футів 4 1/2 інча.

В жіночій групі у потрійному скоку: 1. Інна Ласовська (Росія), 49—01/4; 2. Інеса Кравець (Україна), 48—11; 3. Анна Бірюкова (Росія), 47—11 3/4; 5 місце — Вікторія Вершиніна (Україна), 45—5.

Майже усі названі українські легкоатлети, як і ті учасники звітових змагань, які зайняли дальші місця, плянують бути учасниками чергової літньої Олімпіяди яка в 1996 році відбудеться в Атланті, Джорджя.

Сергій Бубка переміг у ЗСА

Після перемоги у Словаччині славний український легкоатлет Сергій Бубка приїхав до ЗСА до міста Юджін в стейті Ореґон, де взяв участь в чергових змаганнях „Пріфонтейн клесік", в яких здобув перемогу, але цим разом не встановив бажаного 35-го світового рекорду. В двобою з американцем Корі Тарпенінгом Бубка подолав висоту 19 футів 6 і 1/4 інча і переміг, а тоді попросив піднести перекладину на висоту 20 футів і 1 3/4 інча. Остання висота, коли Бубка встановив 34-ий світовий рекорд, становила 20 ф. 1/4 ін. В цих змаганнях Бубка був близьким до мети, однак, як заявив після змагань, з огляду на слабе освітлення зачепив перекладину рукою і цим самим не здобув бажаного рекорду.

Подав **(от)**

На порозі нового сезону

20-го листопада 1949 року в Монтреалі основано СТ „Україна". За пройдений 45-літній час воно виконало велику роботу, зберегло багато молоді для нашої громади, виховало її на добрих і повноцінних членів української спільноти, здобуло своїми успіхами популярність і славу серед канадців для України. В початках своєї діяльности діяли різні спортивні ланки, в тому числі кошиківки для старших і юнацтва, відбиванки чоловічої і дві жіночі, легкої атлетики, брумболу, столового тенісу і шахова. Але найкращі успіхи здобула футбольна дружина, яка була кількакратним мистцем провінції Квебеку, два рази віцемистцем Канади, а в незабутньому 1957 році мистцем Канади. Від довшого часу, на жаль, діяльність Т-ва обмежується тільки до ланки копаного м'яча.

В минулому році „Україна" змагалася в Окружній асоціяції „Конкордія", відпочинкової дивізії групи „Б", в якій було 10 дружин. Наша дружина в цьому сезоні розіграла 18 змагань, з чого виграла 15, одні зремісувала, а два програла, здобувши 31 точку, з відношенням воріт 68 до 18, а тим самим здобула перше місце у своїй дивізії і чашу мистця. У змаганнях „плейофф" виграла з мистцем відпочинкової дивізії групи „А", в якій було вісім дружин, здобувши додаткову чашу мистця „плейофф". Разом „Україна" розіграла 20 змагань, в тому числі 17 виграла, одні зремісувала, а два програла, із відношенням воріт 77 до 20. Найкращими стрільцями були Микола Андреєв, здобув 36 воріт, Сергій Покідін — 11, Петро Михальчук, капітан дружини — 10 й Ігор Конті — 9.

Цього року ланка копаного м'яча продовжує свою діяльність у тій самій Асоціяції „Конкордія", відпочинковій дивізії ч. 2, членами якої є вісім дружин. Два перші змагання в новому сезоні, що відбулися 24-го і 30-го травня ц.р. на площі „Люїзіян", „Україна" виграла у відношенні 3:1 і 5:1. Всіх змагань дружина розіграє 16 і є надія, що знову здобуде мистецтво своєї дивізії. Майже всі змагання відбуватимуться в понеділок о год. 9-ій вечора. Наша дружина заслуговує на моральну й матеріяльну підтримку, бо змагається з ідейних мотивів на славу України, без жодної винагороди, під проводом Луки Кулика й Ярослава Лесюка.

Я.П.

Ямниця скликає своїх дітей

Як ми вже повідомляли в попередньому комунікаті, наше славне село Ямниця відзначатиме цього року 550-ліття свого існування й запрошує на це рідкісне свято всіх своїх дітей і їх потомків, розпорошених по всьому світі. А почнеться це свято в нашій ямницькій чудовій церкві в неділю рано, 31-го липня ц.р., й закінчиться за тиждень, себто 7-го серпня ц.р.

Кожного дня в тижні вечорами відбудуться концерти хору й шкільних дітей, театральні вистави, зустрічі з гостями, зустрічі з керівниками промислових підприємств, в яких працюють ямничани, а в суботу й неділю, 6-го й 7-го серпня, знову відправи в церкві, а потім концерти на стадіоні, спортові ігри й забави, а вечором в неділю святкова вечеря на стадіоні. Як пише нам Роман Ткач, голова Тисьменицької Районової Ради про ці пляни: „Ми хочемо, щоб за одним столом розмістилося ціле село". А голова Ямницької Сільської ради Ігор Дейчаківський, який ще восени минулого року давав мені до перегляду цікаві статті про історію Ямниці, вже передав до видавництва „Червоної Калини" у Львові ті матеріяли, які будуть видані книжкою на понад 300 сторінок. В редакції цієї книжки помагає редактор журналу „Дзвін" Роман Федорів, письменник зі села Братківці. Цю книжку можна буде отримати під час свята. Буде це друга книжка про Ямницю, бо першою була „При битій дорозі", яку писав Микола Струтинський і яка була видана 1922 року Українським Народним Союзом у Джерзі Сіті, Н.Дж.

Оба згадані молоді громадські діячі на відповідальних становищах, хоча ще не переступили порога до 35 літ, запрошують усіх ямничан у діяспорі відвідати своє рідне село, а вони запевняють, що в додатку до вище згаданої програми ювілею вони матимуть запевнені нічліги для тих, хто буде їх потребувати та матимуть транспорт для тих, хто схоче відвідати Карпати, Львів чи навіть Київ.

Хто ще не почав приготувань до виїзду до Ямниці, тих просимо не зволікати, бо в цю пору так багато людей подорожує, що важко знайти відповідний транспорт до Івано-Франківського, чи Львова, чи Києва, а звідтіль до Ямниці.

До милого щасливого побачення в Ямниці.

Богдан Катамай

✻ РОЗШУКИ ✻

МЕЛЬНИЧЕНКО ІРИНА (ЗАКЛИНСЬКА)

за вами пошукує ваш брат Євген Заклинський з Чорткова. Прошу телефонувати на: **1 (810) 755-4780**

✻ ПРАЦЯ ✻

ПОШУКУЄМО ЖІНКУ для догляду старшої жінки в гірській околиці (Hunter, N.Y.). Помешкання і харч. Тел.: **(908) 232-1434 (8 до 10 веч.)**